

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/87/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3821202093
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3821202093.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Radoslava Svitana, PhD. a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej v spore žalobcov: 1/ I., 2/ B., 3/ W., 4/ M., 5/ O., 6/ O., 7/ O., zastúpení M., proti žalovanému: F., o nahradenie vôle žalovaného uzavrieť kúpnu zmluvu, na odvolanie žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza č. k. 12C/15/2021-68 zo dňa 9. septembra 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. m e n í tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

Žiadna zo strán n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením vo výroku I. zastavil konanie a vo výroku II. rozhodol, že žalobcovia majú voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení uviedol, že žalobcovia sa žalobou domáhali nahradenia prejavu vôle žalovaného uzavrieť kúpnu zmluvu. Zo žaloby vyplýva, že žalovaný kúpnu zmluvou, ktorej vklad povolil Okresný úrad A., katastrálny odbor pod č. V XXXX/XXXX, odkúpil od predávajúcej L. N. spoluvlastnícke podiely na tam vymedzených nehnuteľnostiach a ďalšou zmluvou, ktorej vklad povolil Okresný úrad A., katastrálny odbor pod č. V XXXX/XXXX, odkúpil od predávajúceho L. W. spoluvlastnícke podiely na ďalších nehnuteľnostiach. Zo strany predávajúcich podielových spoluvlastníkov L. N. a L. W. došlo k porušeniu zákonného predkupného práva žalobcov. Žalobcovia pred začatím konania adresovali žalovanému výzvu zo dňa 19.05.2021, ktorá mu bola doručená dňa 20.05.2021, a v ktorej bol navrhnutý konkrétny postup riešenia vzniknutého stavu. Žalovaný nereagoval. Súd zaslal žalovanému výzvu na vyjadrenie k žalobe, ktorá mu bola doručená dňa 14.06.2021. Žalovaný neposkytol súdu žiadne vyjadrenie. Na pojednávaní dňa 09.09.2021 zobrali žalobcovia žalobu v celom rozsahu späť, nakoľko po začatí konania došlo k zmene vlastníctva k dotknutým nehnuteľnostiam, keď žalovaný dňa 17.06.2021 uzavrel s L. N. a L. W. dohody o odstúpení od kúpnych zmlúv. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný začal uskutočňovať právne kroky smerujúce k odstráneniu následkov porušeného predkupného práva až po začatí konania, bez toho, aby uvedené riešil so žalobcami, žalobcovia žiadali o priznanie nároku na náhradu trov konania. Žalovaný so späťvzatím žaloby súhlasil, nesúhlasil však s priznaním nároku na náhradu trov konania žalobcom z dôvodu, že výzva, ktorá mu bola adresovaná pred začatím konania, bola prevzatá jeho synom a žalovaný sa o jej obsahu dozvedel až neskôr, pričom následne začal podnikať kroky, aby došlo k náprave vzniknutého stavu. K nesúhlasu žalovaného právny zástupca žalobcov uviedol, že žalovaný nekontaktoval protistranu a napriek tomu, že vo výzve bol navrhnutý konkrétny postup, po začatí konania uzavrel dohody o odstúpení od kúpnych zmlúv. Súd mal za to, že žalovaný svojou pasivitou v súvislosti s riešením vzniknutého stavu zapríčinil, že žalobcovia sa ochrany práva museli domáhať pred súdom a následne pre procesné správanie žalovaného žalobu vziať späť. Súd poukázal aj na tú skutočnosť, že pokiaľ by bol žalovaný od začiatku konania činný, nemuseli by žalobcom vzniknúť ďalšie trovy. Žalovaný je tak procesne zodpovedný za zastavenie konania a podľa

§ 256 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd priznal náhradu trov konania protistrane, t. j. žalobcom.

2. Proti tomuto uzneseniu vo výroku II. podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Uviedol, že tvrdenie, že mu žalobcovia pred začatím konania adresovali výzvu, nie je pravdivé, nakoľko výzva mu bola doručovaná až deň po podaní žaloby na súd. Žaloba v čase, keď bola podaná, bola zjavne nedôvodná. Žalobcovia síce formálne určili lehotu na nápravu protiprávneho stavu, ale sami na nápravu nečakali a podali v ten istý deň žalobu. Z uvedeného mal žalovaný za to, že právny zástupca žalobcov konal unáhlene, výdavky na prípravu konania a podanie žaloby nie sú odôvodnené a účelne vynaložené výdavky a nemožno ich priznať. Ďalej uviedol, že výzva na vyjadrenie k žalobe bola doručená 14.6.2021 nie jemu, ale jeho synovi s rovnakým menom. Syn žalobcovi oznámil až cca po mesiaci, že prevzal uvedenú žalobu. Žalovaný nespĺnomocnil žiadnu osobu na doručovanie zásielok. Nebol pasívny, keď sa dozvedel o pojednávaní dostavil sa, nevedel, že sa môže vyjadrovať písomne k uvedeným skutočnostiam. Žalovaný si nedôveruje natoľko, aby sa písomne vyjadroval k výzvam súdu, písomný prejav mu nie je vlastný, preto preferuje osobnú návštevu súdu. Namietal, že by bol procesne zodpovedný za zastavenie konania. Ak by žalobcovia definovali vo výzve dostatočný čas na nápravu a zároveň by lehotu dodržali, nevznikli by im vynaložené výdavky. Zástupca žalobcov bol nečinný aj keď vedel, že v katastri nehnuteľností boli uskutočnené zmeny. Vzhľadom na vyššie uvedené žalovaný navrhol, aby napadnuté uznesenie bolo vo výroku o trovách konania zmenené tak, že žalobcom sa náhrada trov konania neprizná.

3. Žalobcovia sa k odvolaniu žalovaného nevyjadrili.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom výroku o náhrade trov konania zmeniť podľa § 388 CSP v spojení s § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Výrok uznesenia súdu prvej inštancie o zastavení konania nebol napadnutý odvolaním a odvolací súd jeho správnosť nepreskúmal.

5. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia sa žalobou domáhali nahradenia prejavu vôle žalovaného uzavrieť kúpnu zmluvu po tom, čo zo strany podielových spoluvlastníkov L. N. a L. W. došlo k porušeniu zákonného predkupného práva žalobcov tým, že odpredali svoje spoluvlastnícke podiely žalovanému. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie v dôsledku späťvzatia žaloby konanie zastavil a priznal žalobcom proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % z dôvodu, že žalovaný svojou pasivitou v súvislosti s riešením vzniknutého stavu zapríčinil, že žalobcovia sa ochrany práva museli domáhať pred súdom a následne pre procesné správanie žalovaného žalobu vziať späť.

6. V civilnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie. Princíp zodpovednosti za výsledok (princíp úspešnosti) je zakotvený v ustanovení § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Princíp zodpovednosti za zavinenie je zakotvený v ustanovení § 256 ods. 1, ods. 2, podľa ktorých ak strana procesne zavinila zastavenie konania alebo procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane.

7. Späťvzatie žaloby je jedným z dispozičných oprávnení žalobcu ako strany sporu. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť na oboch procesných stranách. Ak žalobca vezme žalobu späť ako následok správania sa žalovaného po začatí konania, platí, že zastavenie procesne zavinil žalovaný. Ak späťvzatie žaloby nie je dôsledkom správania sa žalovaného, platí, že zastavenie procesne zavinil žalobca.

8. V preskúmvanej veci sa žalobcovia podanou žalobou domáhali nahradenia prejavu vôle žalovaného uzavrieť kúpnu zmluvu z dôvodu porušenia ich predkupného práva. Žalobcovia adresovali žalovanému výzvu zo dňa 19.5.2021, ktorá mu bola doručená dňa 20.5.2021. Súčasne však žalobcovia dňa 19.5.2021 podali aj predmetnú žalobu na súde. Z toho je zrejmé, že žalobcovia nevyzvali žalovaného na riešenie vzniknutého stavu výzvou pred podaním žaloby, ale súčasne s podaním žaloby. Na jednej strane je potrebné uviesť, že predžalobná výzva je predpokladom úspešnosti žaloby len v prípadoch, kde to zákon výslovne uvádza (napr. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.). V prípade, ak je predmetom konania nahradenie prejavu vôle žalovaného, zákon predžalobnú výzvu nevyžaduje. Na druhej strane

však z obsahu samotného inštitútu nahradenia prejavu vôle súdom vyplýva, že súd nahrádza prejav vôle, ktorý absentuje, teda žalobca by mal preukázať, že žalovaný napriek snahe žalobcu neprejavil vôľu vykonať ním požadovaný právny úkon (v tomto prípade uzavrieť s ním kúpnu zmluvu). Túto črtu konania (skutočnosť, že ide o nahradenie neexistujúcej vôle žalovaného) je potrebné zohľadniť aj pri rozhodovaní o trovách konania, ktoré bolo zastavené v dôsledku späťvzatia žaloby.

9. Je pravdou, ako uviedol súd prvej inštancie, že žalovaný neodpovedal na výzvu súdu, aby sa vyjadril k žalobe, ktorá mu bola doručená dňa 14.6.2021. Žalovaný však túto skutočnosť v odvolaní zdôvodnil tým, že výzvu prevzal jeho syn s rovnakým menom (a zrejme aj adresou). Keďže výzva bola doručovaná hybridnou poštou, odvolací súd nemá k dispozícii doručenkú, z ktorej by mohol vykonať dokazovanie a takéto dokazovanie by presahovalo rozsah rozhodovania o trovách konania. Okrem toho žalobcovia toto tvrdenie žalobcu (že výzvu súdu prevzal jeho syn) ani nespochybnili, teda ani nebolo potrebné vykonávať o nej dokazovanie. Z vyjadrenia zástupcu žalobcov na pojednávaní dňa 9.9.2021 vyplýva, že dohoda o odstúpení od kúpnych zmlúv, ktorými boli porušené predkupné práva žalobcov, bola uzavretá dňa 17.6.2021. Či už ňou žalovaný reagoval na výzvu od žalobcov alebo na výzvu zo súdu, jeho reakcia bola rýchla a k riešeniu vzniknutej situácie (hoci nie celkom podľa predstáv žalobcov, ktorí žiadali odkúpenie predmetných spoluvlastníckych podielov a nie vrátenie vecí do pôvodného stavu, ale to nie je pre rozhodnutie o trovách konania podstatné) došlo ešte pred prvým pojednávaním súdu prvej inštancie, necelý mesiac po podaní žaloby.

10. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalobcovia podali žalobu predčasne, keď nečakali s jej podaním na odpoveď žalovaného na mimosúdnu výzvu (resp. na uplynutie 14-dňovej lehoty, ktorú žalovanému vo výzve sami dali) a žalobu podali súčasne s výzvou. Keďže - ako bolo uvedené vyššie - ide o žalobu na nahradenie (neexistujúceho) prejavu vôle, v čase podania žaloby nebolo zrejmé, či žalovaný požadovaný prejav vôle dobrovoľne uskutoční alebo nie, a teda žalobu je možné považovať za predčasnú. Predčasným podaním žaloby a jej následným späťvzatím (po tom, čo žalovaný bezodkladne podnikol kroky na riešenie vzniknutého stavu a odstránenie žalobcami namietaného porušenia ich predkupného práva) podľa odvolacieho súdu zavinili zastavenie konania žalobcovia (§ 256 ods. 1 CSP).

11. Na druhej strane žalovaný sám v odvolaní pripustil, že syn mu o doručenej žalobe povedal cca mesiac po doručení výzvy súdu na vyjadrenie k žalobe (čo približne zodpovedá aj dátumu doručenia predvolania na pojednávanie dňa 23.7.2021, ktorého osobné prevzatie žalovaný nespochybnil). Zo spisu nevyplýva, že by žalovaný v čase od prevzatia predvolania na pojednávanie do konania pojednávania 9.9.2021 oznámil súdu alebo žalobcom, že uzavrel s predávajúcimi dohodu o odstúpení od kúpnych zmlúv. V prípade, ak by túto skutočnosť bol včas oznámil súdu alebo žalovaným, bolo možné vyhnúť sa trovám spojeným s účasťou na pojednávaní dňa 9.9.2021 - v tejto časti teda trovy zavinil žalovaný (§ 256 ods. 2 CSP).

12. Vzhľadom na vyššie uvedené zavinenie trov konania čiastočne žalobcami a čiastočne žalovaným mal odvolací súd za to, že na túto situáciu je potrebné hľadieť rovnako ako na čiastočný úspech a čiastočný neúspech oboch strán a aplikovať ustanovenie § 255 ods. 2 CSP. Z možností, ktoré toto ustanovenie ponúka, považoval odvolací súd za spravodlivé v tomto prípade náhradu trov konania nepriznať žiadnej zo strán, keďže mieru procesného zavinenia zastavenia konania každou zo strán nie je možné presne určiť.

13. V odvolacom konaní mal úspech čiastočne žalovaný (keď odvolací súd nepriznal žalobcom nárok na náhradu trov konania) a čiastočne žalobcovia (keď odvolací súd uznal aj čiastočnú procesnú zodpovednosť žalovaného za trovy konania), preto o trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v súlade s ustanoveniami § 396 ods. 1, § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).